

ELŐFIZETES:

MELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hatásos példák sor egyenként 20 fillér,
másként következőképpen 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvány-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FOSSZERKESETO
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, július 25.

Visszavetettük a Visztula és Bisztrica közt az oroszokat állásaikból.

(Olaszok veresége Görznel. — Hajóhadunk bombázta az olasz partokat.)

Budapest, július 24. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Ellenség József Ferdinánd főherceg hadseregének legutóbbi napokban intézett győzelmi támadásai következtében állásait Visztula és Bisztrica között negyven kilométer szélességben tegnap kiűrtette és nyolc-tíz kilométernyire északra, egy ott már előkészített vonalra visszavonult. Arra irányuló kísérletei, hogy közbeneső ugyancsak már berendezett állásokban lábát megvesse, hadtestünk üldözése folytán meghiúsult. A főherceg hadseregénél beszállított és legutóbb jelentett foglyok száma negyvenöt tisztre és tizenegyezeröttszáz emberre emelkedett.

Grubiesowtól északra a német haderők benyomultak ellenség állásaiba. Sokalnál a keleti Bug partján levő állásaink ellen intézett hiábavaló orosz támadások megismétlődtek.

Iwangorodtól közvetlen nyugatra az ellenség néhány eredménytelen előretörést kísérelt meg erdélyi hadtestünk egyes csapataiellen. Arcvonalunk egyéb részein a helyzet a harcok változó erősege mellett változatlan.

Pilica és Bug között harcoló szövetséges csapatok július tizenegyedikétől mintegy ötvenezer foglyot ejtettek.

Olasz hadszíntér:

Bár a görzi grófságban a csata sem tegnap, sem ma éjjel nem fejeződött be, mégis mindinkább nyilvánvalóvá lett az olaszok második általános támadásának teljes sikertelensége. A görzi hídfő ellen, podgorai magaslatokra tegnap este újabb támadás kezdődött, amelyet azonban tűzürségi tűzünkkel már csirájában elfojtottunk. Ottani csapataink ellentámadása ellenséget teljesen visszavetette. A doberdoi fensik északnyugati szélén az olasz előretörések gyengébbek és ritkébbak lettek.

Ejjeli támadások kimaradtak. Az ellenségnek ismételt támadási kísérleteit a Polazo-Wermagliano közti arcvonalon könnyű szerrel megállítottuk. Selznél tegnap délelőtt az ellenség a fensik szélén levő árkaik egy részébe behatolt. Egy hatalmas ellentámadás korábbi állásainkat ismét birtokunkba juttatta és az ellenséget az egész vonalon visszavetette. A mai nap már nyugodtabban kezdődött. A Krnvidéken az összes ellenséges támadásokat visszavertük. Eközben a József főherceg nevét viselő gyalogezred különösen kitűnt. Tiroli és karintiai arcvonalon a helyzet változatlan. Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Tengeri események:

Huszonharmadikán reggel cirkálóink és kísérőhajóink Olaszország keleti partján a vasuti vonalat több mint százhatvan kilométer hosszú vonalon eredményesen bombázták. A Chianti-Campomarino-Rossossia-Termold és Ostona vasuti állomásokat erősen megrongáltuk és Benedetto és Grottamare állomásokat pedig tüzelésünkkel felgyújtottuk. Négy mozdonyt és sok vasuti kocsit szétromboltuk és néhányat felégettük. Az ortonai állomáson a vistornyot széjjeltörtük, az uszódarut megrongáltuk és egy szerelkőhajót elsüllyesztettünk. Ortonában két gyár, Chiloban pedig egy súlyosan megrongálódott. Az összes gyárkémények bedőltek. A termoldi vasuti viaduktot leromboltuk. Moro felett a hidat összeromboltuk és azonkívül Benedettóban egy laktanyát összelőttünk. A tremisi semafor romhalmaz. Az ottani kábel el van rontva. Ellenséges tengeri haderők nem mutatkoztak. Flotta parancsnokság. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Pultuszk és Rozan várat elfoglalta Gallwitz.

(Below megverte az ötödik orosz hadsereget.)

Berlin, július 24. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Soucheznál franciák éjjel is megismételték sikertelen kézigránát támadásaikat. A tegnap jelentett champagnei robbantások következtében az ellenség, amint az kétségtelen megállapítást nyert, nagy veszteségeket szenvedett. Ellenségnek ama kísérlete, hogy a megszerzett állásból kiűzzön, meghiúsult. Leintreytól délre előőrseink ismét visszautasították ellenséges előretöréseket. Az az erős német felderítő osztag, amelyről a francia hadvezetőség július huszonkettedikén este tizenegy órakor kiadott jelentése említést tesz és amelyet a Seillen átkergettek, öt emberből állott, akik az ellenséges akadályokat elvagták és egy ember elvesztésével visszavonultak. Münster tájékán tegnap kisebb hevességu harcok folytak. Utóbbi nagyobb ütközések után mintegy kétfélezerezer száz el-esett francia hever arcvonalunk előtt.

Keleti hadszíntér:

Below tábornok hadserege Schaulennél (Szawle) legyőzte az ötödik orosz hadsereget. Tíz nap óta állandóan harokban, menetelésben és üldözésben sikerült a német csapatoknak tegnap az oroszokat Rozalin és Szadaw vidékén harcra kényszeríteni, megverni és szétugrasztani. Ennek a hadműveletnek kezdete, július 14-ike óta a zsákmány 27 ezer hadifogolyra, 25 ágyura, 40 gépfegyverre, több mint száz meg rakott és fogatos löszerkocsira és sok máhára és egyéb hadiszere szaporodott. A Narew mentén Gallwitz tábornok hadserege szívós ellenálhatatlan megrohanással elfoglalta Rozan és Pultuszk várakat és kikényszerítette a két helység közt az átkelést a folyón. Nagy haderők mára déli parton állanak. Odébb északra és délre csapataink a folyó felé nyomulnak előre. A Njemen és a Visztula közötti harcokban július tizenegyedikétől mintegy ötvenezer oroszot elfogtunk, négy ágyut és kilencven gépfegyvert zsákmányoltunk. Rozan és Pultuszk várakban birtokunkba jutott hadiszere mennyisége még nem tekinthető át. Varsó előtt kisebb ütközésekben utóbbi napok folyamán ezer-

Dadányi György regényes bujdosása orosz front mögött.

— Egy Hadik huszárfőhadnagy odisszeája. — Egyedül husz kozák ellen. — A belzi apáca zárdában. — Az ott felejtett fogoly. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 22.

I.

A millió osztrák-magyar hadseregnek aligha van még egy tisztje, aki olyan szenzációsan érdekes, szinte már fantasztikus és rémregénybe illő kalandokon ment volna keresztül, mint gyűlvései **Dadányi György**, az aradi 8. Hadik huszárezred főhadnagya, aki szeptember első napjaitól kezdve oroszoktól megszállott vidéken rejtegett, hol apácázárdában, hol parasztkunyhóban. Dadányi főhadnagy az Aradon jól ismert gyűlvései Dadányi Lajos nyugalmazott testőrkapitánynak unokája, családjának Temes megyében, Mélynádason vannak nagy birtokai. A főhadnagy, aki szeptember ötödikén szakadt el eszédétől akit időközben itthon édesanyja, nővére, hozzátartozói, bajtársai el is sirattak, Lemberg elfoglalása napján a galiciai fővárosba jelentkezett s ma este érkezett vissza Aradra, eszédéhez.

A fiatal, nyulánk, magas főhadnagyon, sápadt arcán, tekintetén, amely oly gyakran merül el a távolba, megátszik az a képzelhetetlen izgalom, szorongás, küzdés, amelyben hosszú hónapok lassan telő napjaiban része volt.

(Ziegler kegyelmes ur mellett.)

— Hogy az elején kezdjem el a dolgot — beszél el a főhadnagy hallatlanul érdekes kalandjait — amikor a mozgósítási plakátok megjelentek, én tulajdonképpen betegekedtem, a síófoki lövészversenyen felbuktam és agyráskódást szenvedtem, de azért azonnal jelentkeztem eszredemnél Sopronban s két nappal később már bewaggoniroztak bennünket, úgy, hogy még édes anyámtól sem búcsúzhattam el. Lembergben waggoniroztak ki, onnan engem egy patrullal előre küldtek Zolkiew felé. Amikor kilovagoltam a városból, feltűnt nekem egy szépséges lengyel hölgy, aki amíg csak láthattam, folyton integetett kendőjével. Ma az a hölgy a menyasszonyom. Ő volt az, aki miután annyi kaland után visszatértem az orosz Lembergbe, hónapokon keresztül rejtegetett, megmentett. De erről majd később.

— Sokalánál találkoztunk először ellenséggel, aztán Zolkiew felé vezényelték bennünket, ahol egy lovashadosztály kötelékébe jutottunk. Itt elkerültem századomtól s Ziegler excellenciás ur mellé osztottak be, mint ordonánótiszlet. Augusztus 10-én kitoró örömmel léptük át az orosz határt, Porick előtt lótt először lovas-tüzérsztagunk egy orosz századra, amely hátrahagyva a rablott holmikat, szarvasmarhákat, Wladimir Wolinskyj felé elmenekült. Porickban egy gyönyörű kastélyban töltöttem az éjszakát, a csodálatosan elragadó parkban haza gondoltam, bevéstem monogrammom egy fába. Vajon azt a fát nem söpörte-e el már a háború viharja, vajon látom-e még egyszer a kastélyt, a parkot, a fát, a monogrammot...

— Másnap indultunk Wladimir Wolinskyj felé. Körülbelül reggel kilenc órakor értünk oda. A hármashuszárok, akik az elővédet képezték, leszálltak a lóról s snejdig rohamot intéztek a megerősített város ellen. A tüzérség baloldalt állt fel s sikerült neki egy negyszerű gránátaláttalat légberöpíteni az állomásépületet, amely úgy látszik alá volt aknázva.

(Solymossy Gábor báró halálsejtelme.)

— Mikor én a stabbal odaértem, a földön sebesülten feküdve találtam Petrovics kapitányt. Az első sebesült bajtárs... Azóta, mint most hallom, el is esett szegény. Aztán gyorsan felfejlődött a többi ezred is, a tizenhatos huszárek fölünk balra, ötös ulánusok pedig oldalt, hogy flankirozzák az ellenséget. Az ütközet elején esett szegény Solymossy Gábor báró hadnagy. Fejlővést kapott, azonnal leesett a lóról. Láttam, amikor a legénye fel akarta segíteni, de a halálkór a kezével legyintett, hogy úgy is már késő. Szegény előtte való este Porickban mondotta:

— Tudjátok, hogy ha lehetne hinni az előérzeteknek, azt mondanám, hogy a holnapot nem élem túl!

— Szegény fiú! Pedig amikor est mondtotta, még csak nem is sejtettük, hogy másnap ütközet lesz.

— Az ütközet folyamán voltunk először komolyan tűzben s különös érzés volt, amikor nekem golyózáporban a parancsokat lovon el kellett vinnem a rajzonalhoz. Nekünk az ütközetben nagyon kevés veszteségünk volt, az oroszok közül vagy hatszáz esett el.

(A Signum Laudis.)

— Innen Markostawba rendeltek vissza bennünket Erdemes megemliteni, mert jellemző a magyar huszárra, hogy egy négy főből álló patrull, a mely Wladimir Wolinskyjénél rekedt, itt berukkolt hozzánk. Vagy harminc negyven kilométert tettek meg az ellenség közepeben, keresztülvágták magukat s egyszerre csak előállt a huszárkapitán tessen háttámban:

— Jelentem aláam, berukkoltunk!

— Malkownál egy felderítő szolgálatért signum laudis kaptam. A dolog úgy történt, hogy az orosz faluban nagy portelést láttunk. A tüzérség néhány shrapnellit küldött arrafelé, de Ziegler excellenciás urat fudelta a lelkiismeret, hogy hátha saját csapat van ott, vagy pedig civilkocsik s ezért engem magamat kiküldött, hogy nézzem meg, vannak-e oroszok a faluban. Elindultam pompás kis kancámon, a Hűségben, nem volt nálam más, mint egy baby-browning és a kardom. A falubeliek, már amennyire megtudtam magamat velük érietni — akkor még nem tudtam lengyelül — azt mondták, hogy nincs katonaság a faluban, én azonban meg akartam erről győződni s elhatároztam, hogy belovagolok, ha ellenséggel találkozom, megfordulok és jelentem.

— Mikor már közel voltam a falu végéhez, az út egy kanyarulatánál háttal nekem egy lándzsás kozákot láttam meg. Ő nem vehetett észre engem, de én abban a pillanatban elfelejtettem mindent, elfelejtettem, hogy alig van nálam tegyver, hogy nekem jelentés kell vinnem, nekivágtattam a kozáknak. A kozák is megsarkantyusta a lovát, amikor engem észrevett, de már körülbelül háromszáz lépés után a sarkában voltam. Tíz lépényire voltam tőle, amikor lovát balfelé fordította s egy hárnyitott kapuján akart belovagolni, de én abban a pillanatban elsütöttem revolveremet s a kozák lefordult lováról az árokba. A ló gazdánélkül bezaudat az udvarba s most egyszerre

előtűnt ott kozák. Nekem a gyors galoppban már nem volt alkalmam megtordulni, elhatároztam tehát, hogy elvágtatok előttük, megkerülöm a falut s úgy térek vissza. Egész nyugodtan elgaloppostam előttük, de utánam. Vágtattam kitélé az uton, amelyet két oldalt mocsár szegélyezett. Közben a browning méz meglevő öt lövését leadtam hátrafelé célzás nélkül, nem is talált egyik sem. Két-három percig folyt ez az izgalmas hajtsa, s mikor velem szemben feltűnt egy körülbelül tizenhat-tizenhét lovasból álló orosz patrull. Ez a vég, gondoltam magamban, eszembe jutott az anyám, lemondtam már mindentől. Megfordulni lehetetlen volt, kibuztam kardomat, gondoltam magamban, majd ezeken itt előttem vágom keresztül magam valahogy. Egyszerre észrevettem baloldalt egy kis gyalogutatót, amely a mocsáron vezetett keresztül. Atugráltam az árkot, rátértem a gyalogutatóra s azon vágtattam előre. Az oroszok utánam, közben vezetettől lövöldöztek, de kegyetlenül rosszul. Száz-kétszáz lépényire tőlem csaptak le a golyók, az egyik azonban levitte a csákómat, anélkül, hogy még csak horzsolt volna is.

— Most két árok következett. Az egyiket nagyszerűen vette a pompás kis kanca, a másodikat azonban — nem is volt árok, inkább mélyedés — nem ugrotta, hanem belement s a következő pillanatban hasig volt a mocsárban. Szörnyű pillanat volt, szabadulni nem lehetett, az oroszok kétszáz lépényire voltak, de galoppban közeledtek. Leugrottam, volt egy orosz nagykám, azzal egy retteneteset huztam a szegény kis kancára, aki két szökéssel aztán kint volt a hírből. Újra felugrottam, amikor észrevettem, hogy az kis nemzetiszínű pántlika, amelyet Sopronban kötött valaki a kardomra, leesett. Pszichológiailag érdekes megemliteni, hogy az eszemben volt, komolyan gondoltam rá, hogy le kellene még egyszer ugrani a pántlikáért, de az üldözők akkor már nagyon közel voltak s mennem kellett. Megérkeztem, jelentést tettem, megmondtam, hol vannak az orosz tüzérségi állások, de aztán kimerülten dőltem le, mondhatom, izgalmasabb steppel-obais-t még soha életemben sem lovagoltam. Az igaz, hogy az excellenciás ur nagyon megdicsért s később, amikor megbetegedtem, meglátogatott betegágyamnál s vigasztalásu mondtotta:

— *Ich hab' Sie eingeegeben zur Dekoration!*

— Talán egy két nap múlva Dolzubieseben maláriában megbetegedtem s az excellenciás ur parancsára a Divisions sanitátinstálnál jelentkeztem, ahol egy sanitétkocsiban helyeztek el. Másnap Belzbe érkeztek, ahol — még ma sem tudom miért — letettek a kocsiról s egy apácázárdában helyeztek el egy tűzér Vormeisterrel és egy utánussal együtt.

(Hónapokon át rejtözve az apáca zárdában.)

— A drága, kedves apácák, a Felicianá tanító nővérek... Ma is a legnagjobb meghatottság fog el, ha arra gondolok, hogy milyen kedvesen fogadtak, milyen önfeláldozóan ápoltak, milyen szeretettel rejtegettek hónapokon át, kitéve magukat annak a veszélynek, hogy ha rájönnek a dologra, valamennyiüket lekasabolják az oroszok...

— Egyik iskolateremben helyeztek el egy ágyban. Ez szeptember ötödikén volt, reggel kilenc órakor. Délután rettentő lövöldözés, ébretem fel. A tűzérrel együtt felkapaszkodtam a padlásra, de nem tudtam kivenni mi történt, nem tudtam magam orientálni, nagyon rosszul éreztem magam, magas lázam volt, vé-

Aradi tűzérőhadnagy naplója.

— Indulás az olasz harotérre. — Az első foglyok. — Olasz hadnagy Salandráról. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, július 24.

Az olasz hadiszinterről, a hol most olyan vehemenciával folytatódik az ellenség támadása, hangulatos és szép megjegyzéseit juttatta el az Aradi Közlönyhöz egy fiatal aradi ügyvéd.

Sch. Béla dr. — mint maga írja — épen három napig volt ügyvéd. Miután 1912-18-ban a balkáni háborút követő krízis idejében kilenc hónapot töltött katonai szolgálatban, közvetlenül a háború kitörését megelőző feszültség heteiben tette le az ügyvédi vizsgát. A rendkívül szimpatikus egyéniségű új ügyvéd három nappal utóbb megkapta behívóját, a mely Aradról csapatához: egy tűzérőhadnagyhoz szólította. Mint tartalékos tűzérőhadnagy került most az olasz hadszintérre, a hol a pozícióharokban beálló nyugodtabb órákban vetette papírra a háború tapasztalatait a következőkben:

„Abmarsch.“

Retablirung céljából egy Száva menti kis faluban vagyok elszállásolva. Verőfényes májusi nap délután rajvonalat alkotunk oszlokokkal P. falu mellett elterülő mocsáron. Lassan, óvatosan nyomultunk előre, még az evező lapátok locsolanása sem hallik. Egyszerre hápgóság és szárnyak csattogása. Itt az ellenég. Elénk fegyvedurranás, egy-két locsolanás s néhány vadkacsa kiterített szárnyakkal életlenül fekszik a víz tükörén.

Folytatnók, de Meldereiter jó s torca szakadtából oszít: Herr Oberleutenant S. und G. sofort zur Telephon! A válasz irtózatos káromkodás és az altiszt irtózatos leszidása. Osmerjük már a rögtön telefonikus közléseket és kérdéseket: Azonnal jelentendő, mennyi patkószög van szüksége a Batterienak? Vagy pedig: 25 kg. Halbschle ist sofort ausruftessen in Br. De hát a parancs csak parancs, mégis csak menni kell. Parthoz evezünk, kiszállunk, meggyünk a telefon szobába. Ezáltal kellemtelen kis csalódás ért. Hajnalban Abmarsch és nem patkószög!

Egy pillanatra megötödtem? Miért és hova? Hát lehetséges-e ezt a kedves bekés kis falusi életet ismét vad harci lármával felcsereíteni? Lehetséges-e hogy vadkacsa helyett ismét emberekre kell vadásznunk? Lehetséges-e hogy ismét ézni, fájni, nélkülözni, szenvedni fogunk? Ehhez hasonló gondolatok támadtak agyamban.

Napokon keresztül fárasztó menetelés következett, majd pedig bevagyonirozás. Utunk isteni szép vidékeken vezetett keresztül. Égbe nyúló hegyek között, virágos völgyek mélyén a osodás folyású Száva mentén. Az állomásokon szőke fűtű, mosolygó arcú szlovén leányok várakoztak az átvonuló transzportokra, elhalmoztak virágokkal, jókívánságokkal. Kendőt lobogtattak felénk, csókot dobtak utánunk, levelet hajítottak kocsinkba, amit elolvasni, megérteni nem tudtunk, csak titkon sejtettük értelmét.

Megludtuk a szomorú valóságot. Megyünk az olasz határra, mert az aljas facchino nép kihasználva a kedvező alkalmat, hátba támadt bennünket. Eszembe jutott a régi mondás: Disoite mortales non temerare fidem!

Mind sötétebbek, mind komorabbak. bátságtalanabbak lettek a hegyek. Ellúntek a

mosolygó leányarcok, ellúntek a virágos rétek. vésztijszó felhők tornyosultak az égbolton. Óriási vihar és felhőszakadás közepette érkezünk meg rendeltetésünk helyére. Megállott a vonat s három szelíd vonású vadkacsa vadász helyett három morozus arcú embervadász lépett ki a kocsiból az esőtől felázott talajra.

Az első olasz fogoly.

Néhány nap múltán már benne voltunk a régi kerékvágásban. Agyudörgés, puskaropogás s a gépfegyver rythmikus kattogása közepette. Csakhamar feltűnt a különbség a szerb hadjárattal szemben: a terep nehézsége s az olaszok nagy tűzérő felkészültsége. Belétörtünk. Megjelentek az első sebesültek és foglyok. Az utóbbi tíz alpiniből és egy fiatal bodros haju hadnagyocskából álló társaság volt. Szegedi jó 46-os bakák csípték el őket egy 1400 méter magas hegygerinere intezett roham alkalmából. A legények sebesülteinket vitték hordágyakon. Hadnagyuk lehorasztott fővel követte őket. Megállottak. Pihenőt tartottak. Arcukon kövér izzadság cseppek futottak alá. Vizet kértek. Legényeink körülfozták, megbámulták őket. Bámulták zöldes színű nagy loden kalapjaikat, bolondos nagy bádog csillapjaikat, hosszú kabátjukat, hegy-mászó botjukat. Turistáknak nézték őket. Csakhamar megbarátkoztak, gyors szavakkal, taglejtésekkel magyarázták, melyik ezredből valók s nagyon csodálkoztak, hogy nem esik bántódásuk.

Csekély olasz nyelvismeretem segítségével beszédet kezdtem a hadnaggal. Piros arcú, bozontos haju, tipikus fekete olasz fiú, alig 21 éves. Elővette naplóját. Rövid ideig vezetett, épen 14 napig. Május 19-án vonult be Milánóba. Innen vasuton Cividaleba vitték. Cividaletól erőszakolt menetteléssel halottak az Isonzo vonalához. Napenként 40 kilométert hagytak hátra. Mindenáron megakartak előzni bennünket. Amint megérkeztek, máris támadásra parancsolták őket. Sikertől is egészen áhissaink közelébe jutniok, de a szegedi bakák letaszították őket. Nem tudtak gyorsan visszavonulni, megadták magukat. Kérdeztem, milyen a hangulat hazájában, mire ezt felelte:

— A királynak esküdtem hűséget és nem Salandrának. Már pedig ma egyetlen ember uralkodik Itáliában, s ez Salandra. Magbolondította az utcát, megvette a sajtót, hatalmába kerítette a királyt, eladta honfitársait. Nem szívesen jöttem a háborúba, csak szomorú kötelességet teljesíték.

Olyan meggyőzően, olyan szomorúan beszélt, hogy már-már igazat adtam volna neki, ha olaszországi utam alkalmával szerzett tapasztalataimból nem tudnám, hogy a tedeschi elleni gyűlölet mélyen bent gyökerezik a talián nép lelkében.

Beszédéből azonban egy mindenesetre megfelel a valóságnak s ez az, hogy nyomorult szolgáló haddá fajult az egész ország. Az utca, a sajtó, D'Annunzio, a király facchinoja Salandrának, Salandra az entente-nak. Pénzért Itáliában mindent és mindenkit meg lehet vásárolni. Mély undort és utálatot éreztem irántuk.

A mazli — a pech a háboruban.

Igazuk van azoknak, kik hadbavonulóhozátartozóknak, ösmerőseiknek szerencsét kívánnak. Valóban ahhoz, hogy az ember bőrét egészen vigye haza, nem kell más, mint az a sokat hangoztatott jó bula szerencse. Hogy az imádság nem sokat használ, azt már Szerbiában tapasztaltam. November végén a Siliak hegység tövében egy jelentéktelenül sebesült magfagyott káplárra találtam, kezében imádságos könyvet szorongatott, melyet 2 nappal előbb osztogattunk széjjel izraelita vallású katonáink között. Nem segített rajta az imádság.

Egy istállóban 20 ló, a padláson 40 telefonista alszik. Hajnalba ellenséges gránát üti át a tetőt, belevágózik a falba, felrobban. A robbanás okozta füstfellegből néhány percig semmit sem látni. Ember, állat kirohan, csozlik a füst, a fojtó gáz. senkinek semmi baja. Egy kis szemlést tartunk s kitűnik, hogy a robbanási pont egy lépésnyire volt egy alvó szakaszvezetőtől. Szeme, szája tele köpörrel, kezében forró Zündert szorongat. Elteszi emlékül. Ez „a mazli.“

21 centiméteres lövik a taliánok a f... köhidat. Egyik lövés a másik mellett. Az őrség parancsnoka egy altiszt. Meghuzódik egy kőtűs távirtdoszlop mögé, épen csak a térdé látszik ki egy kevéssé. Egy gránátszilánk súlyosan megsérli mind a két térdét. Kezén csuszva hemenekül a hid mellett levő egyemeletes házba, mely őrszobának van berendezve. A következő löveg belevág a házba, átüti a tetőt, a padlást, a padlót, beleszúrja a földszinti szobába, explodál, darabokra szaggadta az odamenekült szerencsétlen szakaszvezetőt, felgyújtja a házat, megsebesíti az odasielő szarvát katonákat. Ez a „pech.“

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fogházra ítélt hadseregszállítók. Szegedről jelentik: A szegedi kir. törvényszék tizennyolc napig tartott főtárgyalás alapján a mai napon hirdette ki ítéletét abban a bűnyűben, amelyet a szegedi császári és királyi katonai élelmezési fiókraktár részére vásárolt élelmickek és egyéb szükségleti tárgyak beszerzésére vonatkozó szerződések megkötése és teljesítése körül elkövetett nagyarányú visszaélések miatt indítottak. A királyi törvényszék ténymegállapítása szerint a vádlottak az élelmezési fiókraktár vezetésével megbízott cs. és kir. élelmezési tisztet megvesztegették és így módon a szerződéseknek magasabb egységárak mellett való megkötését, egyes esetekben pedig kisebb mennyiségű, vagy silányabb minőségű áruk átvételét eszközölték ki.

Egyes vádlottak ezenfelül az élelmezési tisztől lebélyegzett katonai fuvarlevélet szerettek meg és azoknak felhasználásával jogtalanul saját áruikat szájlították. Így módon a kincstár tetemes károsodást szenvedett. A kir. törvényszék Kunz Rezső vádlottat három évi, Schwarz Henrik, Herzl Lajos és Gerő Armin vádlottakat négy-négy, Grüner Marcel vádlottat ötévi és Gruber Zsigmond vádlottat hat évi tegyház-büntetésre ítélte. A kir. törvényszék Schwarz Bólat vesztegetés büntetésének vádjára alól felmentette. Az élelmezési tiszt ellen a temesvári cs. és kir. hadosztálybírószág folytatja a bünvádi eljárást.

A hasonló természetű visszaélésekkel terhelt többi tíz vádlott bűnyűgyében a szegedi kir. törvényszék a folyó évi augusztus hó 6-ik napján fogja a főtárgyalást megtartani.

Németország befolyása dominál a Balkánon.

— A román ipar német kösznetet kap. — Szerbia elzárva a görög tengertől.
— Venizelosz közeledése a királyhoz. —

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Lugano—Bukarest—Athén, július 24.

Úszítják Romániát.

Lugano. A Corriere della Sera nagy sajnálkozással állapítja meg, hogy Németország befolyása a balkáni államokban mindinkább nő és óva inti Romániát attól, hogy a Törökországnak szóló lőszerküldeményt átengedje. Romániának nemzeti eszméi csak úgy teljesedhetnek, — írja a Corriere — ha hadat indít Magyarország és Ausztria ellen.

Román minisztertanács.

Bukarest. Szerdán délelőtt Bratianu miniszterelnök lakásán miniszteri tanácskozás volt. A tanácskozáson csak Costinescu pénzügyminiszter nem vett részt, a ki Szinajában tartózkodott.

Németország kösznetet szállít Romániába.

Bukarest. A ruszoztil „Adeverul” és „Dimineata” a következőket írják legutóbbi számaikban:

Akarjátok-e tudni, hogy akcióba lépünk-e, vagy sem?

Olvassátok el a kormány hivatalos lapjának, az „Independance Roumaine”-nek következő kommunikációját:

„Augusztus hó első napjaira 200 vagon lőszer megérkezését várják az országban; a kösznetet a kormány Németországban rendelte meg.

Jelenleg egy újabb mennyiség vásárlása tárgyában nagyban folyik a tárgyalás, a mely mennyiség az iparosok részére van szánva.”

Orosz akna román vizeken.

Bukarest. Egy határőrkatonája a constantzai kaszinó közelében egy orosz aknát pillantott meg, amelyet a hullámok egészen a partra sodortak. A katona a veszélyes leletéről értesítette a hatóságokat, amely nyomban matorozokat bízott meg az akna ártalmatlanná tételével.

A görög trónörökös tanácskozása Venizeloszsal.

Bukarest. Athénből jelentik, hogy Miklós herceg trónörökös meglátogatta Venizeloszt Kifiszában, a hol hosszabb ideig beszélgetett vele. Politikai körök véleménye szerint a látogatásnak az volt a célja, hogy a király és Venizelosz közt fennálló ellentétet elsimítsa és Venizeloszt a király álláspontjának meggyerje.

Venizelosz politikai fordulása.

Lugano. A Corriere della Serának jelentik Rómából: Venizelosz politikai hívei körében beszédet mondott, melyben közölte, hogy jól ismert okokból és ideálokért ismét átveszi a liberális párt vezetését, programja azonban kibővül. Beszédében rátért a külső politikára is, azonban itt olyan homályos és rejtelmes kijelentéseket tett, hogy senki sincs tisztában, mit fog tenni a jövőben. Ugy látszik, Venizelosz külső politikáját a változott viszonyok alaposan megmésztették.

Görögország nem bocsát át hadi-cikket Szerbiába.

Athén. A görög hajónak a bolgár partoktól történt eltiltására a görög kormány ellenintézkedést tett és a Franciaországból, Angliából Szerbiának érkező hadicikkeket és élelmiszereket nem bocsátja át, hanem Görögországban visszatartja a kikötőkben.

Elkobzott görög hajók.

Lugano. A Messagero írja: Az amerikai, belga, svéd és holland zászlókkal hajózó számos görög hajót a szövetségesek feltartóztattak és Maltába vitték.

Olaszország a Balkán ellen.

Szófia. Az olasz közvéleményben és a politikai körökben nagyon mély hatást keltettek az albániai események. Ezt megerősítik azok a jegyzékek, amelyekkel Olaszország ismételt fordult egyes balkáni államokhoz. Most, úgy látszik, hogy Olaszország az egész Balkánnal szemben fel akar lépni. Legalább erre mutat az a tény, hogy a nisei, athéni és ostinjei olasz követek tegnapelőtt egybehangzó szövegű jegyzéket nyújtottak át a szerb, görög és montenegrói kormányoknak, amelyekben Olaszország tiltakozik albán és epiroszi területek megszállása miatt. A jegyzék szövege hangsúlyozza, hogy az olasz kormány ebben az ügyben a legteljesebb egyetértéssel jár el a többi entente hatalommal.

A szerbek titokban titították ki Durazzót.

Lugano. Magrini, a Secolo balkáni tudósítója azt írja, hogy Szerbiában és Montenegróban folyton nő az ellenszenv Olaszország ellen. Szerbia egész Dalmáciát és Triesztet követeli és nem akarja elismerni Olaszország adriai igényeit. Magrini szerint Olaszország és Szerbia között az Adriakérdésben a megegyezés teljesen ki van zárva. Albániára vonatkozólag megerősíti azt a hírt, hogy a szerbek a négyesszövetség kívánságára július 16-ikán titokban kiűrtették Durazzót és ekkor adta ki a Stefani-ügynökség azt a jelentést, hogy a szerbek soha sem foglalták el Durazzót. Szerb csapatok most a Tirana—Elbasszan-vonalon állanak és minden további koncessziót megtagadnak.

Hohenlohe herceg Szófiában.

Bukarest. Hohenlohe herceg ideiglenes konstantinápolyi nagykövet szófiái átutazása alkalmából a szófiái német követtség a herceg tiszteletére villásreggelit adott, amelyen többek között megjelentek: Radoslavow miniszterelnök, Tonceff pénzügyminiszter, Dobroci, a királyi kabinettiroda főnöke és Tarnovszki, szófiái osztrák-magyar követ.

— Adjunk látszóveket katonáinknak. Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémielésére is a legbiztosabb segítő eszköz! Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

Hétfőtől kezdve kapható tengeri

(A tanács intézkedéssel az árusításra. — Az élelmiszertisztító kilónként is ad el. — Utalványok a gazdasági hivatalban és a rendőrségnél.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 24.

Ma délig kért Arad város tanácsa az aradi malmok választását arra az átiratra, amelyben szemes tengeri átengedését és azt kérte, hogy az őrési jutalék egy részéről mondjanak le. A malmok válasza megjött és a tanácsban nem fogadták valami nagy lelkesedéssel. Részint azért, mert azt hitte a tanács, hogy több szemes tengeri lesz a malmoknál, mint a mennyit most bejelentettek, másrészt azért, mert arra számítottak, hogy a tengeri cselebb lesz, mint a milyen árt a malmok érte kérnek. Tegnap ugyan az élelmiszerbizottságban az elnök kijelentette, hogy a város kezében vannak olyan eszközök, amelyek a közönség érdekében felhasználhatók, de azokat csak a végső esetben alkalmazzák. Ma ezekről szó sem volt és úgy látszik a tanács nem látta a „végső eset” elérkeztét, hanem úgy akceptálta a malmok ajánlatát, amint azt azok megtették.

Mint ismeretes az élelmiszerbizottság és a tanács legutóbb tartott rendkívüli ülésén is azt jelentette Lőcs Részó helyettes polgármester, hogy 88 vagon tengeri áll a város rendelkezésére. Ebből 22 vagon liszt, a többi tőret. Ma azt jelentette a helyettes polgármester, hogy mindössze 69 vagon tengeri van ebből 23 vagon liszt, 38 tőret és felőrlemény, 18 vagon szemes. A malmok a kamatokat és kezelési díjakat felszámítják és ezért a lisztet 41 korona 64 fillérrrel, a tőretet 37 koronáért, a szemes tengerit 33 koronáért szállítják, ehhez még felszámítja a város a 4 százalékos kezelési költséget, a kereskedő pedig majd a 10 százalék hasznát, úgy, hogy a tengeri lesz olyan drága Aradon, mint a buza. A malmok ezenkívül kijelentik, hogy a tengeri lisztet és tőretet saját zsákjaikban adják és ezért 3 koronát számítanak fel, de a zsákok ugyanennyiért nyolc napon belül vissza veszik. A szemes tengerihez a vevő maga tartozik zsákokat adni. Az áru elfuvarosztatása szintén a vevő dolga.

A tanács, mint említettük, az összes feltételeket akceptálta és úgy határozott, hogy a tengeri forgalomba hozatalát a jövő héten megkezdí. A lisztet maga a tanács adja el, mert a malmok erre nem vállalkoztak. Kimondottál elv gyanánt, hogy olyan helyeken, ahol a maximális ár nagyobb mint Aradon, ott az ottani árért, ahol kisebb, ott az aradi árán számolják.

A tőret és szemes tengeri áruba bocsátásával a gazdasági hivatalt bízta meg. Ebből csak aradiak vásárolhatnak, még pedig 5 kilólogramon felül csak utalványra. A Forray utcai városi élelmiszeri üzlet 10 vaggont kap öt vagon tőretet és öt vagon szemeset. A rendőrség állít ki utalványokat azok részére, akik 5 kilón felül akarnak vásárolni és szigorúan ellenőrizni, hogy első sorban a magánosok és csak azután elégítse ki az üzlet kereskedők igényét. Öt kilón alóli mennyisége utalvány nélkül is lehet kapni. Azok részére akik már eddig a gazdasági hivatalban je gyeztek elő, az utalványokat az a hivatal állítja ki hétfőn és kedden reggel nyolc óráig tízenként óráig. Minthogy nincs annyi szemes tengeri, mint amennyire számítottak és kvantum túl van jegyezve, a helyettes polgármestert utasította a tanács, hogy arányosa ossza el az árut és első sorban azoknak adja utalványt, akik saját üzembükben, vagy háztartásukban használják fel a tengerit. Az utalvány ellenében a malmok készpénztiszítés meg lett kiszolgáltatják az árut.

Három ércfal közt az orosz sereg.

(Sikertelen minden orosz áttörési kísérlet. — Vaksággal megvert nép.)

Látrati tudósítás.

Budapest—Stockholm, július 24.

Nyolcvanötezer négyzetkilométer hódítás.

Krakó. A Csasz írja: A szövetségesek Orosz-Lengyelországban nyolcvanötezer négyzetkilométert hódítottak.

Ossowiec hidját fölrobbantották.

Berlin. A Tägliche Rundschau közli: Az oroszok Ossowiecnél a Bobr vasúthidját légberopították. Legutóbb nagy robbanások történtek a Central-parkban és a négyes erdőben. Azt hiszik, hogy merénylet történt.

Hindenburg közeledik Rígához

Kopenhága. Az *Extrablad* írja: Hindenburg győzelmesen előrehalad Riga felé, a legfontosabb közbeszó állomáshoz a Pétervárhoz vezető úton.

Küzdelmünk az orosz várvonalon.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Küzdelmünk az oroszokkal egyre inkább óriás-csata jellegét ölti. Orosz részről mindent megtesznek, hogy a fenyegető végzetet elhárítsák. Mindenütt igyekeznek réseket tolni, de sehol sem mutatkozik eredmény. Az Ivangorod ellen és északnyugatra Ivangorodtól előnyomuló szövetségeseket csupán a Visztulánál állíthatják meg az oroszok. Az üldözők széles fronton rohantak támadásra és az oroszokat a Pilica torkolatától lefelé visszavetették Ivangorod várától északnyugatra a Visztula tulsó partjára.

Az Ivangorod—lublini vasúti vonalat a Visztula és Bug között működő csapatrészek fenyegetik. Míg a Visztula baloldalán egyre mozgékonyabbá váló félkör gyűrűdik Ivangorod köré, addig a Lublin és Cholm ellen vonuló csapatok ismét erőlyesen törtek előre. A Bisztrica és Visztula között az ellenséget a vasútvonaltól délre eső dombok felé nyomták vissza és ez által a front szögletét eltolták.

Szép eredményeket értünk el a jobbszárnyon is, ahol a Grubieszovon túl előretörtető támadásunkkal a Kresznosztavtól Vladimir—Volhinoki felé vezető országutakat fenyegetjük.

Az oroszok tegnap ismét megkísérelték, hogy egy galiciai ellentámadással lengyelországi offenzívánkat megtorpanítsák. Ezúttal nem a Dnyeszternél támadtak, mint egyébkor, hanem a Sokal körüli téren próbálták áttörni. Ha itt sikerült volna ez a lökésük, akkor valószínűleg lengyelországi alakulásunkat oldalba fenyegethették volna. Amde a keményen tartó falankszon minden igyekezetük véresen összeomlott.

Zalescykától keletre ismét tört nyertünk.

Csernovic. A besszarábiai hátrfronton nyugalom van. Tegnap egy támaszpontul szolgáló határmagaslatot az ellenségtől elragadtunk.

A Dnyeszter-fronton a harcok folyamatosan vannak. Egyes helyeken erős ágyuharcok, másutt éjjeli támadások voltak. A legutóbbi napokban Zalescykától keletre további tört

Csernovic. Az oroszok azon való kétségbeesett elkeseredésükben, hogy a Dnyeszter mellett ismét pozíciókat vesztek, újabb támadásokat intéztek Bukovina északkeleti részében levő frontunk ellen és minden erejükkel azon voltak, hogy ezt a vonalat áttörjék. Az elmúlt éjszaka megismétlődött egy ilyen áttörési kísérlet. Az ellenfél sötétség és a zivataros időjárás leple alatt Csernovictól északkeletre nagyobb erővel támadott. Csapatunk közel engedték magukhoz az oroszokat, majd pedig heves ágyú- és puskatüzleletet nyitottak a támadókkal szemben. A harc öt óra hosszáig tombolt és az oroszok tökéletes visszaverésével végződött. Az ellenfél veszteségei rendkívül súlyosak. Az ágyúzást, amelyet Csernovicban is lehetett hallani, csak a reggeli órákban hagyták abba.

Oroszország nem köt békét?

Bern. Mértékadó orosz forrásból, tehát az orosz követségtől a Bund egy nyilatkozatot kapott, mely szembeáll azokkal a híresztelésekkel, hogy Oroszország hajlandó lenne a gyors békekötésre. Ez a várakozás — mondja a nyilatkozat — teljesen alaptalan. A németek sikerei, amelyek e hosszas éveken át való előkészületek természetes következményei. Oroszországot sohasem fogják békére kényszeríteni. Az agyúságos orosz nép és vezetői el vannak tökéltve, hogy a mostani harcot végigharcolják, még pedig az ellenség teljes leveréséig. Ezt a célt elérhetik, mert hála Oroszország kimeríthetetlen erejének, a háborút éveken át is bírja.

Az orosz követség bizakodó nyilatkozatát a jelenlegi helyzetben még a semleges Svájcban is mosolylyal fogadták.

Főrevezetik az orosz népet.

Berlin. A Vossische Zeitung-nak jelentik kerülő úton Pétervárról: A német és osztrák-magyar offenzíva az orosz sajtóban olyan megvilágításban kerül az olvasó elé, amely akarathalál is emlékeztet a formára, amelyben annak idején a mandzsuriai vereséget bejelentették az orosz lapok. Az orosz hadügyminiszterium hivatalos lapja, a Ruszki Invalid, amely teljesen elvesztette régi komoly tradícióját és ma már katonai élelappal tekinthető, a következőket írja: „Az ellenség minden irányból való támadása csak nekünk hoz hasznot. A német területnyerés nem az ő operációjuk eredménye, hanem a miénk. Szemmel láthatóan megállapítható, hogy a németek egyetlen vigasza az, hogy idegen területeket szálltak meg.”

A Ruszki Invalid talányos megállapítását azonban nem magyarázza meg.

Az Utro Rosszi a hatalmas orosz vereségeket egyáltalán meg nem történteknek tekintti és röviden ezt jelenti ki: „A német Napoleon számításai eseményen összeomlottak. Nyugodtan tekinthetünk a jövőbe. Am a negy áldozat, amelyet hoztunk, közelebb visz bennünket a napfényes jövődöbz.”

A Novoje Vremja hallgatással mellőzi a szövetségesek sikerét, annyit azonban megjegygez, hogy a mostani küzdelem Oroszország szabadságharca.

A Svjet, amely napról-napra az ellenséges uralkodókról, népről és hadvezérekről olyan tónusban beszél, mint az éjjeli menedékhelyen

szokás, vezetőiket közül ezzel a címmel: „A csőd előestéjén.” Ebben a cikkben a többiközti a következőket mondja: „A katonai helyzet javunkra fordult. A németek el lehetnek küszölve a keserves végre.”

Az orosz lapok tehát épen úgy írják, mint a hiaojangi és a mukdeni napok idején.

Uj ostrom készül a Dardanellákban.

(Olaszország készülődik hadüzenete Törökországnak.)

Látrati tudósítás.

Athén—Konstantinápoly, jul. 24

Athén. A görög lapok jelentik A szövetséges flotta a napokban megkezdí a Dardanella-ostromot, mert a tengeralattjárók az Aegaei-tengerről eltűntek és megérkeztek a Földközi-tengeri flottakülönítmény modernu cirkálói, amelyeket az Adrián olasz hajók váltottak fel.

Már hadi állapot van Olasz és Törökország közt.

Berlin. A *Messagero* jelentése szerint a tegnapi olasz minisztertanácsban Martini gyarmathügyi miniszter jelentést tett a lybiai helyzetről és közölte, hogy Amelio tábornok védelmi állapotba helyezte Trípolisz ama részét, amelyet egyáltalán még tartani lehet. Kyrenaikában nyugalom van. Moccaglia tábornok, ottani főparancsnok, kit a legnagyobb tisztelet környez, tudni fogja a módját, hogy a nyugalmat fentartsa. A miniszter jelentette azt is, hogy Amelio tábornoktól részletes jelentést vár, melyet majd elő fog terjeszteni.

Sonnino és Salandra állítólag a Törökországhoz való feszült viszonyról szóltak. Ha a konstantinápolyi olasz követnek a török sajtó ellenséges magatartása és az olasz tartalékok visszatartása dolgában tett lépéseire nem következnék kielégítő válasz, Olaszország haladéktalanul megszakítja diplomáciai összeköttetését Törökországgal.

A Popolo d'Italia diadalmaszkodva írja, hogy a valóságban már hadiállapot van Olaszország és Törökország között, bár hivatalos hadüzenet nem is történt még.

Chiasso. A turini Stampa jelentése szerint a legutóbbi minisztertanács részletesen foglalkozott Olaszország és Törökország viszonyával és különösen a Mondello vontatóerő ügyével. (A Mondello görögöt a törökök ostromolták.) A minisztertanács elhatározta, hogy a tengeri lépést tesz és erőlyesen tiltakozik Naby bay római török nagykövetnél.

Aknaharc a Gallipoli térszíjén.

Konstantinápoly. A főhadiszállás közli: Julius 22-ikén Ari Burnunál mindkét részről aknaharc folyt a lövészárkok elpusztítása céljából. A jobbszárnyon operáló tüzeink közvetett tüzeléssel az ellenséges állásba tüzet okozta, amely hosszú ideig tartott. Szedit Barnál gyenge gyalogsági tüzelés, időről-időre tüzérharc. Anatoliai áttegeink 22-ikén éjjel a keruviderei perthoz közeledő, balszárnyunkat lövöldözni készülő ellenséges torpedórombolókat menekülésre kényszerítették.

A többi fronton nem történt jelentős esemény.

Steckenpferd- liliumtejszappan

915

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepítő ellen való elismert hatásánál fogva a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. Haconlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje (30 fillér egy tubus) Kitűnő szerzői kezek gondozására.

NYÁRI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1915. július 25-én:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal

Király Ernő vendégfelleptével:

A tiszavirág.

Operette.

Este 8 órakor rendes helyárakkal:

Király Ernő bucsufelleptével:

János vitéz.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

APOLLO SZINHÁZ.

Július hó 25-én, vasárnap

Danisk film.

Az éjszaka borzalmi

Bűnügyi drama 3 felvonásban.

Vasárnap pénztárnyitás 1/2 3 órakor. Az előadások 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9 érakor, hétköznapokon 1/2, 6, 1/2, 8 és 9 órakor kezdődnek.

* Az ezen rovat alatt közlöttékert, nem vállalunk felelősséget.

Következő ujdonságok érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Sebők Imre: A Szaharában, Méray Horváth Károly: Amerika césárja, gény, Br. Váradi Balogh György: Ahol az ágyu szól, Szikra: Ez az Haggard Rider: Ayasha visszatér, Lázár Miklós: Fronton, Kálnoki Isidor: Háborus tréfák, Landauer Béla: A nagy esztendő, Herceg: Sarajevótól Lodzsig, Lovik Károly: Egy elkésett lovag, Malonyay: A virtus, Szomaházy: Egy kém története, Móricz Zsigmond: Mese a zöld fűvön, Barabás Arthur: Kis mesék a csüggődőknek, Karinty Frigyes: Beszéljünk másról, Bródy Sándor: II. Fehérkönyv, Ambrus Zoltán: A lóparti gyilkosság, Koch: Az anyajegy, Knut: Linke szerkesztő, Heyking: Csun, Zemplényiné: A leghatásosabb érzés, Zóráy: A megváltó szerepe, Hevesi: A becsület, Czobor: A két aranyhajszál, Hervieu: Az idegen, Garal: Dr. Molitorisz rögeszméje, Butti: A boldogsáért

Németben: Durr Max: Die Geschichte von Herr Steinhauzers Uhr, Holländer Félix: Sturmwind im Westen, Bajor Johann: Ein Mann des Volkes, Michel Robert: Die Häuser an der Dammja, Jordan W. Die Sebalds, Birbaum Ottó Julius: Di Haare der heiligen Fringilla, Diers Marie: Das allzu gute Herz, Aram Kurt: Der Schatten, Jordan W. Die Sebalds, Bey Ed Ida: Ein Augenblick im Paradies, Richard Vos: Mit Weinkrub im Haar, Vollquartz Ingeborg: Peterzen und ihre Schwestern, Dahl: Der Zuchtmeister, Ballestrem: Weisses Tauben, Eden: Graf Alexis Bodiskov, Glyn: Drei Wochen, Harder: Thönerne Füsse, Rachel: Bald bereit, Die heilige Riza, Werder: Im Inselmeer, Aage Madelung Die Gezeichneten, Zobeltitz: Aus tiefem Schacht, Rasmussen: Was Frauen wollen, Schubin: Die Flucht nach Amerika, Hartwig: Haus Bikenbach, Zobeltitz: Der Herr im Hause, Werder: Die Meistergeige, Harder: Erbsünde, Schumaber: Kaiserin Eugenie: Seeliger: Peter Voss der Millionendieb, Schirokauer: Die siebente Grossmacht, Gontard: Seelenverkäufer, Lützburg: Freda Halgren.

**Kölcsöndíj: havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 10 fillér.**

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona,
vagy füzetenként 20 fillér.

Legújabbak: Lehnar P.: Berengtam én retentően, Leitner P.: Mindig csak várlak, H. Klee: Honvédbuszár, Hetényi Heidelberg: Májusi estén, Walzer, Straus: Rund um die Liebe, Walzer, Heidelberg Albert: Röné! óh Röné! Hertzka: Ea vagyok a Tetekesné, Strauss: Die schöne Unbekannte (A bájos ismeretlen), Marttion: Ott ahol a Dnyeszter vize zug.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése**

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papír-
kereskedése Aradon.

133

Izr. Leányinternátus

József főherceg-ut 19. sz.

I. emelet.

Elsőrangú oklevél tan-
erők, gondos nevelés, mo-
dern berendezés. Elemi és
középiskolai előkészítés és
továbbképző tanfolyam. Kül-
ön tárgyak: Idegen nyelv-
vek, festés, zongora és mű-
vészi kézimunkák.

Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:

Stern Ilonka,

okl. tanítónő.

2037

933.

Telefon szám

933.

Legjobb fogviz

több nemzetközi kiállításon legmagasabb
kitüntetésben részesült.

500 koronát fizetnek annak, ki Bartilla-

fogvizének hasz-
nálata mellett, üvege 80 fill. valaha
ismét forrást kap, vagy a szája bizlik.
Ed. Bartilla-Winkler utóda L. Pian Wien,
X., Goethe-gasse 7. Kapható minden gyógy-
szertárban és drogueriarában. Arador:
6. Földes Kelemen, Deák Ferenc-u. 11. sz.,
Hehs Vilmos, Batthyány-u. gyógyszerár-
ban és Vojtek és Weisz drogueriarában.
Vidékre — ahol nem kapható — küldök
7 üveget kor. 5-80 bérmentve. Kérjünk
mindenütt határozottan Bartilla-féle fog-
vizet. Hamisítványok fellejtetői jól díjaz-
tatnak. 1157

„Matteine“

poloska és molyirtó vállalat

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 16-45.

(Tulajdonos: Fischer)

Elvállal teljes bérházak, szállodák,
intézetek, nagyobb magánlakások
féreg elleni biztosítását csekély
évi bérért. — Poloskák és ezek
petéinek végleges kiirtását egy
évi jótállás mellett. A tisztítandó
szobákból sem a butort, sem
semmi más nem távolítottak el s
így az irtási munkát a háztartás-
ban semmi kárt, vagy zavart nem
okoz! 2811

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári rak-
tára.

Gyermek-kocsik nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű- és játék-
áru üzletében 1581

Arad, Szabadság-tér 21.

Mézeshetek ellenőre.

**Rőfös-
segéd**

román nyelvismerettel,

kerestetik,

ugyanott egy tanuló telvé-
tik teljes ellátással.

Schönbrun Albert,
Kétegyháza. 2568

ZSIR

prima, egészséges idei.

Szalonna

napi érbán kapható

Kalmár Endrénél

Arad, Asztalos Sándor- és
Chorin-utca sarok. 2569

670. Telefon szám 670.

Tűzifa eladás!

Atjánkunk Marosborsa és Borossebes állomásokon
elsőosztályú cserhasábfát, első- és másod-osztályú
cser- és tölgydorongfát, valamint harmadosztályú
vegyes selejtfát waggonkénti vételre. Bővebbet

2602

Kossuth-utca 68.

Kádár és Böhm, fatermelők.

Kovács Soma és Társa Arad

gazd. gépek, gőzgép és malomszerek gyári raktára.

Kutak, szivattyúk, fecskendők, tömlők.

Raktárunkról azonnal szállítható:

Gépolajok,

Hengerolaj,

Motorolaj,

Gépkenőcs,

Gépfegyű,

Gyanta,

Szijak,

Ponyvák,

Zsákok.

Manilafonal kévekötő aratógéphez, versenyáron alul.

**Divatos
Fűzők és különlegességek**

Fritz Schulz jun. Ges. m. b. H. Aueing. a. E.

6458

Cognac,
Likörök,
Szilvortum,
Törkölypálinka,

Tea és Rum

jutányos áron kaphatók:

Körösvölgyi Pálinkaraktár,
Lloyd-palota. 859

Hering
kapható

Färber Lajos
cégnél. 2548

Borona-u. 53. szám alatt jófor-
galmu 2618

vendéglő

fedett tekepályával, augusztus 1-15!

kiadó.

Bővebbet Reusz Sándor sörraktár.

Saját termésű, kitűnő, tisztán
kezelt magyar- és és peccsenye

borok

ugy nagyobb mennyiségben,
valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, 2519

Deák Ferenc-utca 40. szám.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-
sajtók.

Felül nem mult!

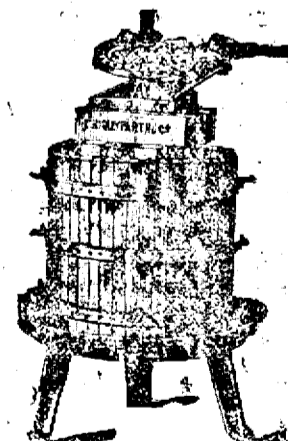
Szőlő- és gyümölcs-örlők szüre-
telő berendezések

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bács (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különleges gyártás, sajtók és borászati készü-
lékek számára. 2525

Arjegyzetek ingyen.
Képviselek kerestetnek.

ugy készen, mint
móret után a leg-
jobbak készülnek
688

Pilcz Irma

fűzőkészítőnél

Arad, Deák Ferenc-u. 6. sz.

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Legfinomabb

Petroleum

Str. 56 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárban
Arad, Boros Beni-tér 7.

1913-14. évi termései hegyi

bor

eladó.

Mennyiség 114 hektoliter. Cím
a kiadóhivatalban. 2653

Kékkő és hárs

kapható

Färber Lajos
cégnél. 2418

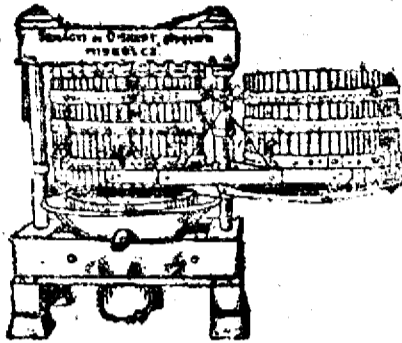
5 fillér

egy lev. lap. melynek ut-
ján kívánatra ingyen és
bármentve megkapja 4000
képet tartalmazó fűárjegy-
zékemet.

Első órágyár, Konrad János
ca. és kir. udv. szállító.
Brux 101. sz. (Csehország.)

Nickel-borgony-óra K 380, jobb K 420, Ózest:
rem. lém-óra K 480, svájci borgonyművel K
5-... háború-órák-óra K 650, Rádium-órák-óra
K 800, ébresztővel K 2450, nickel-ébresztő K
290, tall. óra K 840, minden óráért 3 évi irásbeli
jótállás. Szállítás utánvétel. Kockázat nincs!
Kiszárlás megengedve vagy pénz vissza. 876

1902-ik borászati kiállítás. Eger: I. díj, diszoklevél és aranyérem.

1901-ik temesvári kiállítás I. díj, diszoklevél.

1907. év pécsi kiállításon
aranyérem és diszoklevél.
1914. évi budapesti nemzet-
közi borgazdasági kiállítá-
son első díj: aranyérem.

Borsajtók.

Legújabb rendszerű könyök szerkezetű „Kossuth”,
„Hegyalja”, „Mabile” és „Acél-orsós” a magyar borter-
melők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű viznyomású hidraulikus
kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez, Saj-
tóink főelőnye: A must seholsem érintkezik vasré-
szekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly
egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által
könnyen kezelhető!

2207

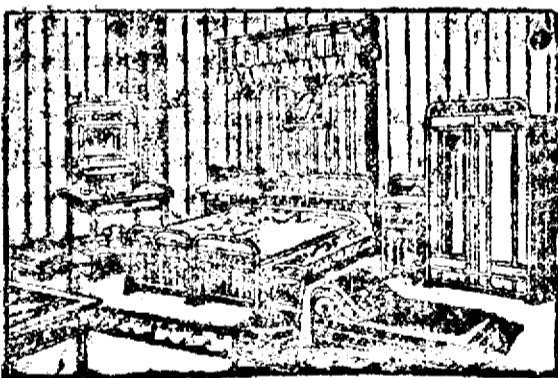
**Szőllőzúzók és bogyzók. Legújabb alumi-
nium kuphengerű szőlőzúzók gépek.**

Arjegyzék ingyen.

Arjegyzék ingyen.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcon.

1902-ik országos gazdasági kiállítás. Pozsony: I. díj, aranyérem.

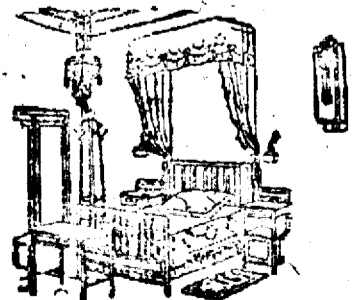
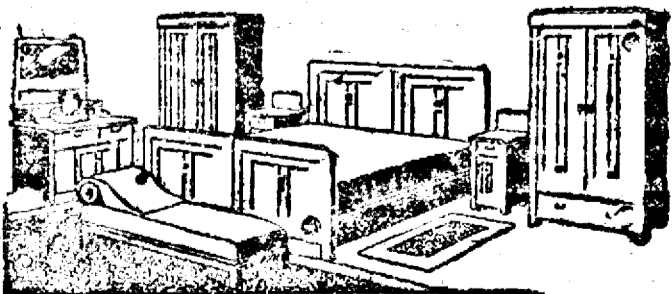
GARAI KÁROLY

BUTORKERESKEDŐ

1951

TÖRVÉNYSZÉKILEG BEJEGYZETT CÉG
ARAD, ASZTALOS SÁNDOR-U. 1. és 5.

TELEFON 773.

Apró hirdetések.**VÉTEL ÉS ELADÁS.****Kerékpár**

használt jökarban lévő megvételre kerestetik Meer Mór és Fia festék üzletében Andrassy-tér 4. 2666

Butorok.

Ebédlő, szalon nagy tükörrel, háló szoba gázlámpák eladó. Bővebbet Battyhány-u. 82. I. emelet. 2654

Náder Gyula és Fia

késműves és villanszereiesi üzlete Weltzer János-u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyírógépek és borotvák kőszőrülése legpontosabban eszközöltetnek. 143

Keresek megvételre

egy ipari céra megvételre, jökarban lévő fényképező gépet. Cím Krajcsovits János, Körösbökény. 2628

Közkövet

teljesen pótol, bevált s sokkal olcsóbb Cuprin kapható Kovács Soma Társánál, Aradon. Kézi és háti kénporozó raktáron. 2626

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér. 781

Teljesen új

főszij jutányos áron eladó Domsik Andrásnál, Kevermes (Csanádme-gye.) 2636

INGATLAN.**Eladó**

Fácán-utca 6. számú sarokház minden elfogadható áron és egy jól berendezett lakatos műhely, esetleg a szerszámok külön-külön is eladatnak. Ertekezhetni ugyan-ott. 2651

Eladó ház,

a mai viszonyok mellett is beke-belezett tartozások átvállalásán fe-lül, igen kevés készpénzzel meg-vehető. Cím a kiadóhivatalban. 2056

Sz818

Györökön, természetesen együtt, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2604

KÜLÖNFÉLE.**Elvesztett**

egy zöld gummi fürdősapka, a Kossuth-parktól a Neptun-fürdőig. Becsületos megtalálót kérem azt felhozni, jutalomban részesül. Ci-mem: Korbuly L.-né, Forray-u., Nádasdy-palota. 2658

Az aradi korcsolyázó egyesület két tennispályát fenntartott a tag-jal és a közönség részére, óra-számra való bérelhetésre. Az egye-sület a pályákat lapdahasználattal együtt adja bérebe, a tagoknak és hozzátartozóknak óránként és sze-mélyenként 60 fillérért, nem ta-goknak pedig 1 koronáért. A pá-lyák csakis az előjegyzés sorrend-jében használhatók. Előjegyzése-ket az egyesület alkalmazottja a hely-sínen fogad el. 2661

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére fel-vételek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8 Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

A drága ottremot

teljesen pótolja a Földes-féle Ott-rom szörp ebből 1—2 evőkanálnyi egy pohár vízbe adja a legpompá-sabb limonádét. 1 kiló ára 2.20 fillér. Legfinomabb hegyi málna-szörp kilója 2.40. Földes K. gyógy-szertár Deák Ferenc-utca, Hebs-Vilmos gyógyszerára Battyányi-utca. 12

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsereji; ugyszintén régiségeket vesz és elad 693

Losonczy Lajos

óras és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 944.

Bérlétszűnés

miatt

2656

eladó:

20 drb. hasas tenyész koca, 140 drb félèves süldő, 12 drb tenyészte-hén borjakkal együtt, mindenféle gulyabeli jó-szág, cséplés után 18 darab jármos ökor is.

Gantner bérgazdaság

Csigérszöllős, Pankota.

Ügyes

magyar, német és ro-mán nyelvet beszélő

kézmű és rövidáru kereskedő segéd

azonnali belépésre

kerestetik

Gáspár Henrik

cégnél

2667

Boros Béni-tér 20. szám.

Uditő, Egészséges, Olcsó a Citrász-por.

Egy-egy adagtól, egy pohár vízben feloldva, a legkellemesebb

limonádét

készíthetjük. Ara: adagonként 10 fillér, 12 adag 1 korona.

Gyógyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habalk! A szájüreget desinficiálja, utózza igen kellemes. Aza egy porcellán-szelmecének 60 fillér.

Lábizzadás,**kézizzadás**

biztosan és leggyorsabban elmu-lik a „PEPPO” folyadék és Peppo” hintőpor segítségével.

Szárít! Szagtalanít!

Peppo folyadék ára utasítással 1 korona.
Peppo-hintőpor ára utasítással 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJOS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

Szakszerű írógép javító műhely**Schmotzer és Bodnár**

műszerészek

Arad, Perényi-utca 6 (Verzár-héz.)

Az összes rendszerű író-, számoló-, sokszorosító-, diktáló-gépek és ellenőrző-pénztárak szakszerű javítása. Elsőrendű üzemi-kellékek raktáron. Vidéki megbízások a legpontosabban in-téztetnek el. 2643

Telefon szám 833.

Telefon szám 833.

Drágul a fűtés!

Bérbeadatik

Méltóságos báró Bohus Lajos ur bérpalotá-jában: egy modern berendezésű, tágas

négyosztobás lakás,

több üzlethelyiség.

☛ központi fűtéssel! ☛

Ertekezhetni alólírott házgondnokkal:

Bódy Bódog.

Drágul a fűtés!

